Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decreta

Brant, Sebastian

[Basel], after 1. März 1499

Sessio quadragesimasecunda de provisione Felicis pape quinti

urn:nbn:de:bsz:31-313515

Visual Library

uiſmodo cõſentire vel fauere/ nec eis obedire ſeu ea attẽdere vel obſer/ uare aut eoꝝ quarũcunqꝫ p̃tenſaꝝ priuationũ ⁊ ꝓceſſuũ inde ſecutoꝝ etiã quaſcũqꝫ cenſuras cõmentiũ ꝑ ipm̃ Gabrielẽ dãnatũ factoꝝ/ aut in poſterũ forſan faciendoꝝ p̃textu dignitates beneficia ꝑſonas res ⁊ bona Felicis q̃nti electoꝝ ⁊ alioꝝ in eadẽ p̃tenſa ſcriptura quoquõ cõ/ prehẽſoꝝ quouiſmodo impetrare/ occupare/ inuadere/ ꝑturbare/ vel detinere/ aut ip̃os impetrãtes/ inuadẽtes/ ꝑturbãteſ/ capiẽtes/ vel de tinentes ad poſſeſſionẽ eorũdẽ ſeu alios recipere admittere ſeu eos in illis ſuſtinere/ abſqꝫ ipſis ac dicte ſcripture ac in eis contentis alijſqꝫ p̃miſſis aſſentientib⁹ ⁊ illis vtentib⁹ ſeu ea publicãtib⁹ et defendentib⁹ auxiliũ/ cõſiliũ/ vel fauorẽ preſtare quoquõ audeant vel p̃ſumãt. Nec premiſſa quantũ in eis eſt executiõi demandari ꝑmittant. Datum Ba ſilee in ſeſſione noſtra publica in maiori eccleſia Baſilieñ. ſolẽniter cele brata. x. kl'. Auguſti. Anno a natiuitate dñi. Mccccxl.

¶ Seſſio quadrageſimaſecũda de prouiſione Feli- cis pape quinti.

SAcroſancta generalis ſy nodus Baſilieñ. in ſpũſancto legitime cõgregata vniuerſalẽ eccleſiã repſentans/ ad futurã rei memo riam. Inſcrutabilis diuine altitudinis ꝓuidentia ad extollendũ ⁊ cõſeruandũ dñici gregis agruꝫ in inuocatõe ſpũſſancti adunati inter multiplices no/ bis incũbentes ſollicitudines illa nos cura ꝑpẽſi⁹ angit ⁊ vrget/ vt que ꝓ xp̃iane religionis incremen to ⁊ reipublice vtilitate ꝑ nos ſũmo ſtudio edita ſunt et decreta votiue dirigi ⁊ firmiter valeant adimpleri/ ⁊ vt Romanus pontifex decretoꝝ hmõi executor et cõſeruator p̃cipuus illa tanto amplius tantoqꝫ libe/ rius exequi poſſit ⁊ manutenere/ ac alias felici regimini eccl'ie dei ar/ dentius intendere quo cõgrue ꝓuiſionis auxilio iuxta ſui ſtatus exigẽ tiam ab vniuerſali eccleſia ſuffultus incũbentia ſibi ⁊ ſuis onera expẽ/ ſarũ grauiſſima cõmodius ⁊ facilius cõſpexerit poſſe ſupportare. Cum itaqꝫ ſanctiſſimus dñs Felix papa quintus ad ſũmi apoſtolatus api/ cem aſſumptus/ nõ mũdanarũ rerũ cupidine ductus/ cum patrimo/ niũ beati Petri ⁊ terras romane eccleſie proch dolor ꝑ alios thyrãni/ des cerneret occupatas allect⁹. Sed diuine volũtati reſiſtere nõ volẽs ⁊ eccleſie dei in tam graui fluctuatõe cõſtitute pie cõpatiens/ iugũ tan ti oneris ꝓ dei reuerẽtia fidei cõſeruatõe et vniuerſalis eccl'ie cõſolatiõe ſuis humeris ſuſcipiens ꝓprijs derelictis decreta hmõi cum omni hu/ militate ſuſceperit. eaqꝫ ⁊ fidem catholicã obſeruare ⁊ manutenere pu re ⁊ ſimpliciter iuxta mentẽ ⁊ tenorẽ eorũdẽ ꝓfeſſus fuerit ad proſecu tionẽ totius boni reipublice ⁊ religionis xp̃iane. Nec nõ defenſionẽ au/

ctoritatis generaliū cōciliorꝝ ⁊ decretorꝝ p̄dictorꝝ affectib⁹ ſinceris an/
helās grauiaqꝫ ⁊ importabilia expēſarū onera in diuerſis ac magnis
eccleſie dei ingruentib⁹ negotijs. Preſertim pro executōe illorꝝ ſancto/
rum operum/ ꝓpter que eadem ſancta ſynodus cōgregata eſt cum de
patrimonio beati Petri aut aliūde nullā adhuc ſubuentionē habuerit
hactenus ſubierit ⁊ ꝑtulerit ac grauiora neceſſario dietim ſubiret per/
ferre habeat perque vt cōfidimus ⁊ ſperamus idem Felix papa patri/
moniū huiuſmodi ⁊ terras eccleſie recuperare/ pacēqꝫ eccleſie dare po/
terit dn̄o cōcedente. Attendens itaqꝫ hec ſancta ſynodus qd̄ ſpiritua/
lia ſine temporalib⁹ diu ſubſiſtere nequeūt. Premiſſis ⁊ alijs diuerſis
rationabilib⁹ et euidentib⁹ cauſis ꝑmota volens etiā q᷑ in decreto ſue
ſeſſionis.xij.tertio idus Julij Anno a natiuitate dn̄i Milleſimoqua/
dringēteſimotriceſimotertio celebrate qd̄ incipit/ Sicut in cōſtruēda
domo ordinatū eſt laudabiliter adiplere hoc irrefragabili decreto vſqꝫ
ad quinquēniū a die date preſentiū cōputandū quintū. Et deinde ad
aliud qinquēniū extunc ꝓxime ſubſecuturū decimū denariū veri valo/
ris Anni ſm̄ cōmunē extimationē quorūcūqꝫ fructuū redditu ū ⁊ pro/
uentuū primi anni omniū et ſingulorꝝ canonicatuū et prebendarū di/
gnitatum perſonatuū adminiſtrationū preſtimoniorꝝ preſtimonialiū
portionū/ et aliorꝝ beneficiorꝝ eccleſiaſticorꝝ cum cura ⁊ ſine cura ſecu/
larium et regulariū cuiuſcūqꝫ cōditionis/ ordinis/ aut religionis fue/
rint ⁊ quocūqꝫ nomine cenſeant. Etiam ſi dignitates ipſe patriarcha/
les/ archiepiſcopales/ epiſcopales/ abbatiales/ prioratus/ cōuentua/
les/ ac in metropolitanis ſeu alijs cathedralib⁹ maiores poſt potifica/
les aut in collegiatis eccleſijs principales ⁊ electiue fuerint a dicta die
in antea ſiue per obitū aut liberā ſeu ex cauſa permutatōis reſignatio/
nes vel alias quouiſmodo ⁊ qualitercūqꝫ preterqꝫ per priuationē cau
ſa reformatiōis aut reſignationē ſimplicē in foro cōſciētie ſeu ꝑ optio/
nem prebendarꝝ in eccleſijs vbi illarū optiōes fieri cōſueuerūt vbicūqꝫ
in Romana curia vel extra vacantiū oneribus neceſſarijs illis ꝓ tempō/
re incūbentib⁹ deductis ⁊ quottidianis diſtributionib⁹/ necnō xenedo
chijs pauperum hoſpitalibus in quibus hoſpitalitas actu tenetur le
proſarijs quoqꝫ ⁊ alijs in titulum beneficij concedi non ſolitis dumta/
xat/ exceptis a quibuſuis capitulis/ collegijs/ cōuentibus/ et perſonis
eccleſiaſticis ⁊ ſecularibus/ exemptis et non exemptis/ cuiuſcūqꝫ digni
tatis/ ſtatus/ gradus/ ordinis/ ſeu conditionis exiſtant/ illa pro tem/
pore poſſidentibus aut fructus redditus ⁊ ꝓuentus huiuſmodi ex ſta
tutis ⁊ conſuetudinib⁹ cōmendis/ ſeu alias quouiſmodo percipienti/
bus pro vna infra ſex et alia ꝓ medietatib⁹ infra alios ſex mēſes eiuſ/
dem primi anni ſanctiſſimo domino Felici pape quinto/ ſuiſqꝫ colle/
ctoribus ⁊ ſub collectoribus per eum deputatis vel deputādis realiter
et cum effectu perſoluendū ⁊ per eos exigendū/ leuandū/ colligendū/ ⁊
recipiendū eidem dn̄o Felici pape pro ſua ac cardinalium et officialiū

p̄dictorū prouiſione auctoritate vniuerſalis eccleſie tenore p̄ſentiū re/
ſeruet cōſtituit deputat ⁊ aſſignat ſtatuens et decernens capitula con/
uentus collegia et perſonas ipſas ad ſolutionē quinti et decimi dena/
rij hm̄oi dicto domino felici pape eiuſqꝫ electoribus et ſubcollectoribꝫ
modo premiſſo faciendā fore efficaciter obligatos Q̄dqꝫ ſi infra vnuꝫ
mēſem a die quo collectores ⁊ ſubcollectores hm̄oi in eccleſia cathedra
li ſe quintū vel decimū denariū hm̄oi ab illius debitoribꝰ recipere pa/
ratos obtulerint ⁊ publicauerint quēlibet terminorū p̄dictorū ſequen/
tiū in ſolutiōe hm̄oi defecerint negligētes ſeu remiſſi fuerint ſeculares
perſone excōmunicationis Capitula vero cōuentus et collegia huiuſ
modi ſuſpenſionis a diuinis ſentētias eoipſo incurrant/ A qua quidē
excōmunicatione ſententia ab alio aut a nobis/ aut dicto domino feli/
ce papa ſeu cui ille adduxerit cōmittendum p̄terqꝫ in mortis articulo
conſtituti niſi prius de tunc debito vt p̄mittiť denario eidem domino
felici pape quinto/ eiuſue collectoribus ⁊ ſubcollectoribus ſatiſfecerint
Aut deſup cū eis cōcordauerint abſolutiōis beneficiū nequeāt obtine/
re/ ⁊ ſi capitula cōuentus collegia et perſone p̄dicte excōmunicationis
et ſuſpenſionis ſentētias hm̄oi per tres menſes dictum menſem imme
diate ſequētes animo qd̄ abſit ſuſtinuerint indurato extunc eorū eccl'ie
monaſteria/ ⁊ loca eccleſiaſtica ſint ſuppoſita interdicto tā diu ⁊ quo/
uſqꝫ a ſententijs vt p̄ferť abſolui ⁊ interdictū hm̄oi meruerint relaxa/
ri/ non obſtantibꝫ quibuſcūqꝫ cōſtitutionibꝰ ⁊ ordinatiōibꝰ apl'icis ac
ſtatutis vſibus et cōſuetudinibus eccleſiarū monaſteriorū prioratuū
locorū et ordinū quorūcūqꝫ iuramēto cōfirmatione apoſtolica vel qua
cūqꝫ alia firmitate vallatis litteris quoqꝫ gratijs priuilegijs libertati
bus exemptionibus indultis et cōceſſionibꝰ capitulis cōuentibus et
collegijs predictis/ eorūqꝫ eccleſijs monaſterijs prioratibus dignitati
bus locis ⁊ perſonis in genere vel ſpecie ſub quacūqꝫ verborū forma
vniuerſalis eccleſia apoſtolica vel alia quauis auctoritate factis et cō
ceſſis/ etiam ſi de eis et eorū totis tenoribus in p̄ſentibus ſpecialis et
expreſſa mentio fienda foret ⁊ quo ad hec eis nullatenꝰ ſuffragari vo/
lumus ceteriſqꝫ contrarijs quibuſcūqꝫ aut ſi capitulis cōuentibus col
legijs et perſonis p̄dictis cōmuniter vel diuiſim quōlibet indultum ex
iſtat/ aut interim indulgeri contingat/ Q̄d ad ſolutionem ſeu preſta/
tionem denarij huiuſmodi aut cuiuſcunqꝫ alterius oneris vel ſubſi/
dij non teneanť/ ⁊ ad id compelli aut ad id quod intēdit ſuſpendi vel
excōmunicari ſeu ipſi vel eorum loca interdici nō poſſint per litteras
non faciētes plenam et expreſſam/ ac de verbo ad verbū/ de indulto
huiuſmodi eorūqꝫ eccleſijs monaſterijs dignitatibꝰ beneficijs locis
perſonis et ordinibus ꝓprijs mētionē/ vult tamē ⁊ aſſentit hec ſācta
Synodus ꝙ ſi aliqua natio regnū vel prouincia modū ꝓuiſionis hu
iuſmodi ſibi nō conuenire cenſerit aut allegauerit onéroſam/ Prefatꝰ
dominꝰ felix papa auditis illius rationibus et conſiderandis debite

ponderatis cum eadem natiōe/aut eius ꝑſonis ꝓut rationabiliter ex/
pedire videbit conuenire/ ⁊ cum eis cōcordare poſſit/ ⁊ quicquid cum
eo in hoc ſit conuentū aut cōcordatū fuerit id ipa ſancta ſynodus gra/
tum ⁊ ratum perinde haberi decernit ⁊ declarat/ ac ſi de hoc in preſen/
ti decreto plena et expreſſa mentio haberet. Quodqꝫ denarius predi/
ctus vacatione predicta quotienſcūqꝫ infra primū annū huiuſmodi in
quacūqꝫ natione occurrente ⁊ eo durante vltra ſemel nullatenus exiga
tur/ nec quiſqꝫ ad illum ſoluendū amplius teneat. Inſuper vult et de/
cernit hec ſancta ſynodus ꝙ ſi qua capitula collegia ⁊ cōuentus/ ac ec/
cleſiaſtice ſeculareſue ꝑſone cuiuſcūqꝫ dignitatis/ ſtatus/ ordinis/ ſeu
cōditionis exiſtant fructus redditus ⁊ ꝓuentus primi anni huiuſmo/
di/ aut aliquā illoꝝ quottam ſiue partem ex ſtatutis cōſuetudinibꝰ ſeu
priuilegijs/ aut alias quouiſmodo leuare ⁊ percipere cōſueuerūt. Per
hoc ꝑfato dn̄o Felici pape in exactione huiuſmodi denarij nullatenus
preiudicet diſtrictius inhibentes/ capitulis/ collegijs/ cōuentibꝰ/ ⁊ ꝑ
ſonis ipſis ſub ſententijs et penis ſupradictis ne illos vel illā in preiu/
dicium dicti denarij ꝓ eo anno quoquō petere vel exigere audeant ſeu
preſumāt. Per hoc tn̄ hec ſancta ſynodus/ capitulis/ collegijs/ cōuen
tibus ⁊ ꝑſonis predictis quominus annis dictū primū vacationis an
num ſequentem illos et illā ꝓ ea parte que ob impoſitionē denarij hu/
iuſmodi eis deferat petere ⁊ exigere valeant/ nō vult ⁊ intendit preiu/
diciū generari. Preterea cum nōnulli Germanice apud nos cōſtitu/
ti nationē ipam ꝓ ceteris plus fore grauatā coraꝫ nobis allegauerint
ſi in ea denarius huiuſmodi ab alia moderatone exigi deberet ⁊ leua/
ri/ Hec ſancta ſynodus his et alijs rationabilibꝰ cauſis mota benefi/
cia quecūqꝫ ⁊ qualitercūqꝫ infra dictā nationē cōſiſtētia valorē quinqꝫ
marcharū argenti ſm̄ cōmunē extimationē eoꝝ neceſſarijs oneribꝰ de
ductis/ nō excedentia hoc decreto nullatenus includi/ nec de illoꝝ fru/
ctibꝰ redditibꝰ et ꝓuentibꝰ denariū huiuſmodi ſolui leuariqꝫ ſeu exigi
debere decernit ⁊ declarat/ volens atqꝫ ſtatuens ꝙ ſi de vero valore in
premiſſis quādoqꝫ heſitari cōtigerit aut cōtendi. Collectores ⁊ ſubcol
lectores huiuſmodi vnā ⁊ is cui ſolutio denarij huiuſmodi ꝓ tempore
incūbit aliqꝫ ꝑſonas pro diſcuſſione dubij et contentionis huiuſmodi
eligere/ ⁊ ſi illas diſcordare cōtingeret/ loci ordinarius aut eiuſdeꝫ in
ſpiritualibꝰ vicarius ſeu officialis generalis. Si vero occaſione metro
politane vel cathedralis eccleſie dubiū aut cōtētio exorta fuerit caſus
diſcordie huiuſmodi capitulū cum altera perſonarū ſic electarū dubiū
huiuſmodi habeant terminare. Quorū quidē perſonarū ac in caſu di/
ſcordie huiuſmodi ordinarij ſeu eius vicarij ⁊ capituli predictoꝝ ſentē
tie ⁊ terminatōi partes hinc inde ſtare ⁊ parere ſine omni cōtradictio/
ne debeāt ⁊ teneant. Ceterū hec ſancta ſynodus collectoribꝰ ⁊ ſubcolle
ctoribꝰ denarij ꝑtacti ꝓ tempore deputatis ſub obteſtatōe diuini iudicij
⁊ excōmunicatōis pena quā cōtrafaciētes incurrere vult ipo facto di/

ſtricti⁹ inhibet/ ne quicq̃ꝫ vltra denariū huiuſmodi a pſonis ꝓ tempo
re ſoluentibꝫ ꝛ debentibꝫ p̄textu cedule quitantie ſeu liberatōis per ipm
de eo qđ ſibi ſolutū fuerit facte petere ꝛ exigere audeant ſeu preſumāt
Sed qđ de cōpetenti ſalario eis per camerā dicti dn̄i felicis pape aſſi/
gnando cōtenti remanere debeant/ decernit/ vult/ ꝛ ordinat/ quodq̃ꝫ
collectores ꝛ ſubcollectores ipſi ſic in exigēdo denariū huiuſmodi mo/
dum obſeruent q̄ perſone de indebito grauamine nō īmerito querula
ri cogant̄. Ac ꝓpterea calices libri iocalia ꝛ alia ornamenta eccleſiaſti
ca nullatenus impignorent̄ diſtrahant̄ vel alienent̄: vult tn̄ et decernit
eadem ſancta ſynodus ne pſonas ſententijs p̄dictis ꝓ tēpore illaquea/
tas vltra modū in abſolutōe obtinenda ad curiā veniēdo grauari con/
tingat/ q̄ p̄fatus dn̄s felix papa quintus Collectoribꝫ ꝛ ſubcollectori/
bus ipſis ꝛ alijs ꝓut opus ꝛ expediens videbit̄ pſonas ſic ligatas a cē/
ſuris huiuſmodi abſoluendi ꝛ interdicta relaxandi ꝛ tollendi plenam
et liberā cōcedit facultatē. Teneant̄q̃ꝫ ipſi collectores ꝛ ſubcollectores
ſolutōe dicti denarij facta/ Capitula cōuentus ꝛ collegiā ac perſonas
predictas a ſententijs ꝛ cenſuris predictis gratis/ ꝛ ſine aliqua diffi/
cultate abſoluere/ interdictūq̃ꝫ forſan poſitū ſimiliter tollere ꝛ relaxa/
re. Pro cuiuſquidē abſolutōis ſublatōis ꝛ relaxatōis/ Litteris etiam
ſigillatis ſi p̄dicti eas habere voluerint/ etiā ſi per notariū fuerint ſub/
ſcripte ad ſoluendū vltra ſextā partē vnius floreni de camera nullate/
nus cōſtringi valeant vel cōpelli. Eos aūt qui cōtrafecerint excōmuni
cationis ſententiā incurrere voluit ipſo facto. Qđq̃ꝫ poſt decēniū a di/
cta die cōputandū aſſignatio ꝓuiſionis huiuſmodi ceſſet penitus ꝛ ex/
ſpiret. Capitulaq̃ꝫ/ cōuentus/ collegia/ ꝛ pſone p̄dicte abſolutionē de/
narij huiuſmodi ratiōe dignitatū/ ꝛ alioꝝ beneficioꝝ p̄dictoꝝ extunc
in antea vacaturoꝝ decetero nullatenus teneant̄. Decernēs omnes ꝛ
ſingulos ꝓceſſus penas ſententias ꝛ cenſuras quos ꝛ quas cōtra capi
tula cōuentus collegia/ ꝛ pſonas huiuſmodi ob nō ſolutionē ratione
beneficioꝝ poſt decēniū vacaturoꝝ huiuſmodi per quēcūq̃ꝫ. Etiā ſi pa
pali dignitate p̄fulgeat quauis auctoritate fieri ferri ꝛ ꝓmulgari conti
gerit irritos ꝛ irritas ac irritū ꝛ inane q̄cq̄d i cōtrariū ſciēter vl' ignorā
ter fuerit attemptatū. Datū Baſilee in ſeſſione noſtra publica in eccle/
ſia maiori Baſilien̄. ſolēniter celebrata/ pridie Nonas Auguſti. Anno
a natiuitate dn̄i Milleſimoquadringēteſimoquadrageſimo.

¶ Seſſio. xliij. de viſitatiōe btē marie virg.

Sacroſctā generalis ſyno/
dus Baſilien̄. in ſpūſctō legittime cōgregata/ vniuer
ſalem eccleſiā repn̄tans/ Ad ꝑpetuā rei memoriā. In
ter aſſiduas militātis eccl'ie turbatōes ꝛ ꝓcellas/ qb⁹
ꝑpa dietim affligit̄ illa ſingularis iucūditas ꝛ egregia
exultatio cōmunitati fideliū relicta eſt/ vt dn̄m crea/

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg